

Olmaz Olsun Şu Marketler

– Nuri BaŐ · 07 Mart 2026

Olmaz Olsun Şu Marketler

Zamanla alıŐtıĐımız her Őey deĐiŐiyor.

Yeni Őeylere biz yaŐlılar alıŐamıyoruz. Onun için eskiler hep bir zlem olarak gözümüzde kalıyor.

Çocukluğumuzda babadan harlığımızı alınca hemen dükkanına koŐtuĐumuz bakkal amcalarımız vardı. Günlük harlığımızı onlara verir karŐılıĐında Őeker, leblebi, kuru üzüm, fıstık,bskvi alırdık. Onlar cömert insanlardı. Őimdiki marketler gibi milimi milimine hesaplamazlardı. Paramızın karŐılıĐı kadar verir bir avuç da üzerine ilave ederlerdi gülerek.

Her mahallenin bir bakkalı vardı. Her köyün senelik ihtiyaçlarını aldığı bir esnafı vardı.

Dkkana girdiğinde tatlı dille “HoŐ geldin “ Denilir hemen altına bir iskemle veya sandalye çekilirdi.

Akabinde “Ne içersiniz efendi, çay mı olsun kahve mi?” Diye sorulurdu.

Sonra ihtiyaç olan maddeler birer birer alınırken sıkı bir pazarlık baŐlardı.

Rahmetli babamın manifatura dükkanı vardı. Pazarlıksız bir metre kumaŐ sattığını hatırlamıyorum. Kıran kırana pazarlık yapılır, görenler sanki kavga ediyorlar zannederlerdi.

Bir gün babama sormuŐtum

-Baba niye bu müŐteriler hep böyle sıkı pazarlık ediyorlar? Fiyatını söylüyorsun iŐte, alsınlar ya o fiyattan?

-Olur mu oğlum pazarlık sünnettir. AlıŐveriŐte pazarlık sünnetini iŐlemeyelim mi?

Bazan parası olmayan müŐteriler de gelirdi bu dükkanlara. Durumu Ğrenen esnaf “ Aman Hasan Efendi kardeŐim senden para soran mı var ,al götür eline geçince dersin borcunu” Derler hiç suratlarını asmadan müŐterisinin istediklerini bila-eksiksiz verirlerdi. Tabii o müşteri de gününü aksatmadan borcunu derdi.

Bir Yusuf amcamız vardı. Okuldan çıkınca hemen bakkalına uğrardık. Alacağımız her Őeyden iki çeŐit bulundurur, “Bunu önceden aldım fiyatı Şu kadar, Őunu da sonradan aldığım için zamlı aldım fiyatı Şu kadar. Hangisinden vereyim?”

Tabii biz uyanıklık yapar önceki aldığından isterdik. Asla nceki aldığı fiyata gelen zammı eklemezdi.

Şimdi ise bir aldığını bir daha aynı fiyata alamıyorsun.

Nerde “Ben siftahımı yaptım öbür istediğini de komŐumdan al” Diyen Fatih’in esnafı nerde bütün dünyayı satsa yine de gözü doymayan bu marketler.

Modern hayatın yaşantımıza kapitalist dünyasından getirip kattığı şu olmaz olasıca marketler yüzünden kültürümüzden neler neler yitirdik.

Bir kere o tatlı dilli, güler yüzlü mahalle bakkallarını kaybettik.

Şimdi hangi markete girersen gir seni adam yerine koyup bir "Hoşgeldiniz, Burunuz beyfendi" Diyen bile yok. Zaten çay kahve ikramından vazgeçtik.

Yaşlı, hasta, hamile müşterilerimiz var şuraya bir kaç tane sandalye koyalım da otursunlar diye insanca düşünenler yok. Tek düşündükleri şu müşteriyi bir an önce başımdan defedip de arkadan gelenin parasını hemen alayım düşüncesi.

O güzelim peygamber sünneti olan pazarlığı bir yap bakalım. Kolundan tuttukları gibi dışarı atarlar.

Hatırlarım çocukluğumdan, bir müşteri fazla miktarda bir mal aldığına hesabının sonundaki küsurat ona ikram olarak bırakılır alınmazdı. Mesela 1715 liralık bir alışveriş yapılmışsa k 15 lira müşterinin ikram hakkıydı. 1700 lira verildiğinde "Allah bereket versin" Denilir. Nerde benim 15 liram diyerek çingenelik yapılmazdı. Çingenelik diyorum böyle yapanlara yaygaracı, cimri manasında çingene denilirdi. Şimdi bir kuruşu eksik ver ortalığı birbirine katıyorlar.

Geçen hafta sadece bir ekme almak için markete gitmiştim.

Ekmeği aldım elimi cebime götürdüm. Aaaa ne göreyim ceketi değiştirdim için cüzdanım evde kalmış. Kasiyere "Kızım benim evim şu karşıda paramı evde unutmuşum, hemen getiririm" Dedim. Ne dese beğenirsiniz?

-Olmaz amca ekmeği bırak.

-Bırakayım kızım bu yaşta şu ak sakalımla ekmeği çalarım tabii diyerek çıktım. Gözlerim dolmuştu.

Nerde çocukluğum da "Al götür eline geçtiğinde verirsin " Diyen esnaf nerde bir ekmeği paran olmadığı için sana itimat etmeyerek vermeyen kapitalist zihniyetin temsilcileri.

Birkaç gün önce bir markete girdim.

Alacağım şeyin fiyatı 99.99 liraydı.

Yüz lira verdim kasadaki elemanın gözüne bakarak " Nerede 1 kuruşum?" Dedim.

-Aaaaa amca sen manyak mısın,nerden bulayım bir kuruşu?

-Ben manyak değilim siz manyaksınız. Madem bulamıyorsun da neden doğrudan 100 lira yazmıyorsun?

Bu sizlere Yahudiden gelen bir aldatma taktiği değil mi?

99.99 yazacaksın ki akıl 90 liraya gide.

Oysa senin iman ettiğin peygamberin "Bizi aldatan bizden değildir" Buyuruyor. Hani nerede sizin dürüstlüğünüz.

Nerede Türk ve müslüman ahlakınız?

Onun için sevmiyorum ben bu marketleri.

Madem bu kadar çok paraları var neden basit bir mahalle bakkalının veya semt esnafının yaptığı işle

uğraşıp da hem bunca insanın ekmeğiyle oynuyorlar hem de bunca güzel adet ve geleneklerimizi yok ediyorlar.

Gitsin o sermayeleri ile iş sahaları, fabrikalar, üretim tesisler açsınlar üretim,imalat yapsınlar da hem kültürümüz hem de bizler kurtulmuş olalım.

Ben Fatih'in esnafının ahlakını, Yusuf amca'nın dürüstlüğünü, çocukluğumdaki mahalle bakkalının tatlı dilini güler yüzünü, insana insan olarak verdiği değeri, yitirilen bunca kültürümüzü istiyorum. Mantar gibi türeyen bu marketleri değil.